

Europejski
Tydzień
Świadomości
Dysleksji

W numerze:

„Jeż”	1
„Krówka”, „W głowie”	2
Historia WOPTD	3
Elementy muzykoterapii w pracy z dziećmi.	8
Scenariusz zajęć z muzykoterapii	11
Rymowanki – jako sposoby na zapamiętywanie	13
Opowiadania	15
„Jak oswoić bibliotekę szkolną?”	17
Warsztaty terapeutyczno-twórcze dla dzieci z dysleksją.	22

Wydawca:

Włocławski Oddział
Polskiego Towarzystwa
Dysleksji nr 31

2021

Dys...kropek

Zabawa z ortografią

Jeż

Do ogrodu przyszedł Jeż
Romantyczny to był zwierz
I przypadek całkiem rzadki
Bo on przyszedł wachać kwiatki
I tak wachał sobie bratki
I peonie i bławatki
Lilie, frezje oraz róże
Astry małe i te duże
Łazi, wacha, delektuje
Nagle czuje, coś go kłuje
I ktoś gada „Cześć kolego”
Jeż się zdziwił na całego
I pomyślał sobie zwierzak
Czyżbym trafił tu na jeża?
I już w krzaki chciał dać susa
Kiedy spostrzegł wtem... (kaktusa)

Jacek Cudny

Krówka

Kto się boi niech nie słucha !!!
 Pewna krówka łakomczucha,
 co apetyt wielki miała
 inne krówki pożerała !
 I to krówki bardzo mleczone !
 „A to bydle niebezpieczne !”
 - tak pomyśli kto mnie słucha.
 Spoko. Krówka łakomczucha,
 co apetyt miała wielki,
 jadła krówki ... te cukierki.
 I nie tyła przy tym wcale,
 bo te krówki jadła stale
 jednym oraz drugim okiem !
 Pożerała je swym ... wzrokiem.

Jacek Cudny

W głowie

Bohaterka tego wiersza
 bywa większa lub też mniejsza.
 Może być także bogata,
 gdy pracuje całe lata.
 Kiedy jednak nam jej brak
 groźne to jest niczym rak.
 Równie przykro gdy choruje.
 Człowiek wtedy źle się czuje.
 Warto zatem ją trenować,
 aby zawsze była zdrowa.
 Bo to sprawa oczywista:
 Kto potrafi z niej korzystać
 ten nie traci, lecz zyskuje.

O czym ciągle ja rymuję ?

Trochę zatem tu podpowiem.
 Dodam tylko: Mieszka w głowie
 Tam się czuje całkiem różnie.
 Mam na myśli ... wyobraźnię.

Jacek Cudny

Historia WOPTD

Włocławski Oddział Terenowy Nr 31 Polskiego Towarzystwa Dysleksji został powołany w dniu 25.03.1999 roku przez Zarząd Główny PTD w Gdańsku. Towarzystwo zrzesza profesjonalistów (psychologów, pedagogów, terapeutów, logopedów), nauczycieli różnych specjalności oraz rodziców, a więc tych, którym szczególnie bliskie są sprawy uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

Utworzeniu we Włocławku oddziału PTD przyświecały idee:

„Jeżeli nie Ty to kto?” oraz „Lepiej rozumieć, skuteczniej pomagać”, dlatego podejmowane przez nas działania mają przede wszystkim na celu popularyzowanie wiedzy na temat dysleksji rozwojowej. Organizujemy także przedsięwzięcia zmierzające do wzbogacania możliwości edukacyjnych i udzielania pomocy diagnostyczno – terapeutycznej uczniom ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, a w szczególności z problemami w czytaniu i pisaniu. Udzielamy również wsparcia merytorycznego rodzicom i nauczycielom. Inicjatorkami tego przedsięwzięcia były panie Iwona Sałacka oraz Teresa Wojciechowska, doświadczeni pedagodzy i terapeuci Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej we Włocławku.

Towarzystwo jest organizacją opartą na pracy społecznej jej członków. Utrzymuje się wyłącznie ze składek członkowskich, dlatego środki finansowe niezbędne do realizacji planowanych zadań staramy się pozyskiwać od sponsorów. Pierwszą przewodniczącą stowarzyszenia została Pani Małgorzata Ziółkowska, matka dziecka z dysleksją. Przez następne kadencje, do chwili obecnej, funkcję tę pełni Pani Iwona Sałacka. Od 1.03.2000 roku, dzięki pomocy ówczesnego Wydziału Oświaty Urzędu Miasta, oddział posiadał swoją siedzibę przy ul. Ogniowej 8/10, obecnie korzysta z siedziby w Szkole Podstawowej nr 10 we Włocławku.

W czasie wieloletniej działalności Włocławskiego Oddziału PTD, na rzecz uczniów z dysleksją, podejmowaliśmy różnorodne przedsięwzięcia, akcje i projekty oraz wspieraliśmy w tym zakresie placówki oświatowe z naszego miasta. Od początku istnienia Oddziału w siedzibie towarzystwa pełnione są dyżury specjalistów. Osoby zainteresowane, zwłaszcza rodzice i nauczyciele, mogą liczyć na profesjonalną poradę oraz konkretne wsparcie. Do tradycji stowarzyszenia należą spotkania jego członków, odbywające się kilka razy w roku, zgodnie z harmonogramem. Dają one możliwość dzielenia się wiedzą i własnymi doświadczeniami, a także stanowią ważny element integracyjny i przyczyniają się do lepszej współpracy różnego typu placówek.

Do końca 2005 roku w Oddziale prowadzone były społecznie grupowe zajęcia terapeutyczne dla młodzieży gimnazjalnej, z wykorzystaniem metody Paula Dennisona oraz zajęcia korekcyjno – kompensacyjne dla dzieci w młodszym wieku szkolnym, połączone z konsultacjami dla rodziców. Odbywała się również rodzinna terapia dysleksji. Przez dwa lata funkcjonowała grupa wsparcia psychologicznego dla rodziców dzieci z dysleksją.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom nauczycieli, rodziców i uczniów wydaliśmy 3 ulotki informacyjne, a w kwietniu 2002 roku uruchomiliśmy stronę Internetową (strona ta przeszła modyfikację w 2019 roku). Obecny jej adres to : ptd.wloclawek.eu

Szczególnie cenimy sobie współpracę ze szkołami i przedszkolami, gdzie członkowie towarzystwa zapraszani są na szkolenia Rad Pedagogicznych i spotkania z rodzicami, podczas których popularyzują wiedzę na tematy związane z problematyką dysleksji rozwojowej.

Aby móc rzetelnie dzielić się wiedzą i doświadczeniem oraz świadczyć specjalistyczną pomoc potrzebującym, nasi członkowie systematycznie doksztalcają się na studiach podyplomowych, biorą aktywny udział w kursach, szkoleniach, konferencjach naukowych organizowanych przez różne instytucje.

Ponieważ duży nacisk kładziemy na doskonalenie zawodowe nauczycieli pracujących z dziećmi ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, staramy się przygotowywać bogatą ofertę szkoleń, prowadzonych przez profesjonalistów w tej dziedzinie. Zorganizowaliśmy w naszej siedzibie i na terenie szkół różne formy warsztatów, wykładów i prelekcji:

- „Kinezylogia Edukacyjna Paula Dennisona” – I i II stopień,
- „Indywidualne strategie uczenia się. Szybkie czytanie w procesie efektywnego uczenia się”,
- „Metody pracy stosowane w terapii pedagogicznej”,
- „Dziecko dyslektyczne w szkole”
- „Dogoterapia”,
- „Wykorzystanie technologii komputerowej w terapii pedagogicznej”,
- „Prezentacja metody terapii pedagogicznej „Ortograffiti”,
- „Zaburzenia słuchu u dzieci a dysleksją”,
- „Metoda integracji sensorycznej”,
- „Metoda P. Dennisona w nauczaniu wczesnoszkolnym”,
- „Dzieci z ADHD”,
- „Inne spojrzenie na dysleksję”,
- „Dziecko nadpobudliwe psychoruchowo według teorii i praktyki I. Prokop”,
 - „Metody pracy z dzieckiem nadpobudliwym psychoruchowo”,
- „Warsztaty z kaligrafii”,
- „Diagnoza i rehabilitacja ortoptyczna w dysleksji”,
- „Zastosowanie muzykoterapii w terapii pedagogicznej”,
 - „Program edukacyjno- terapeutyczny Ortograffiti w modelowym systemie pomocy dzieciom z dysleksją”,
- „Inteligencja emocjonalna”,
- „Dyskalkulia – od diagnozy do skutecznej pomocy”,
- „101 kroków w nauce czytania i pisanie”,
- „Do szkoły przyjaznej uczniom z dysleksją – krok po kroku”,
- „Terapia przez sztukę”,
- „Motywowanie uczniów do nauki”.

W latach 2000 – 2001 zorganizowaliśmy kurs specjalistyczny „Dysleksja rozwojowa teoria, diagnoza, terapia pedagogiczna”, którego celem było nabycie i rozwijanie kompetencji nauczycieli w zakresie prowadzenia diagnozy i terapii dzieci dyslektycznych. W czasie 150 godzinowego kursu odbyło się 6 sesji, prowadzonych przez uznane autorytety w dziedzinie specyficznych trudności w czytaniu i pisaniu w osobach: prof. zw. dr hab. Marty Bogdanowicz, dr hab. Grażyny Krasowicz – Kupis, mgr Marii Pietniun oraz mgr Renaty Czabaj. W poszczególnych sesjach uczestniczyły 153 osoby, z których 30 uzyskało dyplom ukończenia całego kursu.

Wielką uwagą i troską otaczamy także dzieci z tzw. „ryzyka dysleksji”. W związku z tym przygotowaliśmy ofertę dla wrocławskich przedszkoli, którą było wdrożenie w 2002 roku „Programu wczesnego rozpoznawania ryzyka dysleksji dla nauczycieli i rodziców dzieci w wieku przedszkolnym”. Głównym celem tej akcji było ukierunkowanie działań placówek przedszkolnych na wczesną profilaktykę dysleksji, czyli przygotowanie nauczycieli oraz rodziców do wczesnego rozpoznawania u dzieci symptomów, wskazujących na możliwość wystąpienia w okresie późniejszym dysleksji rozwojowej oraz do udzielania od najwcześniejszego okresu życia dziecka skutecznej pomocy terapeutycznej.

Wydaliśmy wówczas ulotkę poświęconą tej tematyce „Co warto wiedzieć o ryzyku dysleksji” oraz upowszechniliśmy kwestionariusz badawczy „Skala Ryzyka Dysleksji” w opracowaniu prof. Marty Bogdanowicz.

Bardzo ważnym przedsięwzięciem było przeprowadzenie we Włocławku, w latach 2002/2003 oraz 2008/2009 akcji „Szkoła przyjazna uczniom z dysleksją”, mającej na celu promocję szkół, które stwarzają najlepsze warunki do nauki uczniom z dysleksją rozwojową. W oparciu o wyniki badań ankietowych, przyznaliśmy ten zaszczytny tytuł następującym szkołom: SP Nr 10 (laureat dwóch edycji), SP nr 18, Gim. nr 5, Gim. nr 6, ZSI Nr 1, Gim. Nr 12, IV LO.

Już do tradycji naszego stowarzyszenia należy organizacja we Włocławku Europejskiego Tygodnia Świadomości Dysleksji. Począwszy od października 2002 roku Włocławski Oddział PTD aktywnie uczestniczy w jego obchodach, a honorowy patronat obejmuje Prezydent Miasta. ETŚD jest doskonałą okazją do podkreślenia wagi i skali problemu, jakim jest dysleksja. W ciągu kolejnych edycji obchodów odbyło się wiele ciekawych wydarzeń i szereg imprez okolicznościowych. W tych dniach w szkołach i przedszkolach prowadzone są szkolenia Rad Pedagogicznych, odbywają się prelekcje dla rodziców, konkursy dla dzieci i młodzieży, organizowane są wystawki tematyczne. W siedzibie towarzystwa, w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej oraz w szkołach odbywają się dyżury konsultacyjne dla wszystkich zainteresowanych problemem dysleksji.

W Galerii Sztuki Współczesnej Pani Małgorzata Jabłońska od wielu lat przeprowadza warsztaty aktywności twórczej dla dzieci z dysleksją, ukierunkowane na wyrażanie emocji poprzez sztukę. Zorganizowaliśmy także dwie edycje (2004 i 2005r.) „VIP- Dyktanda” z udziałem znanych osobistości ze świata polityki, nauki i kultury naszego miasta. W Miejskiej Bibliotece Publicznej i jej filiach oraz w Bibliotece Pedagogicznej prezentowane są wystawy sylwetek sławnych dyslektyków, publikacji i pomocy terapeutycznych oraz prezentacje multimedialne. Odbywają się także zajęcia biblioterapii oraz wspólne czytanie utworów literatury dziecięcej. Przystąpiliśmy do ogólnopolskich kampanii „Cała Polska czyta dzieciom” oraz „Czytajmy razem”.

Od 2004 roku współorganizujemy z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną oraz ze Szkołą Podstawową nr 10 turnieje/ konkursy dla uczniów dyslektycznych szkół podstawowych:

- Walka z bykami, czyli ortograficzna corrida” (2004r.),
- „Sprawny umysł” (2005r.),
- „Kot Leonarda” (2006r.),
- „Kałamarz i pióro” (2007r.),
- „Od lektyki do galaktyki, czyli podróże w czasie i przestrzeni” (2008r.),
- „Od Homera do Tolkiena, czyli książka dawniej i dziś” (2009r.),
- „W zachwycie nad łąką, czyli ortograficzne podróże motyla Emanuela” (2010r.),
- „W krainie mchu i paproci, czyli ortograficzne przygody Żwirka i Muchomorka” (2011r.),
- „Chrząszcz brzmi w trzcinie, czyli w krainie owadów” (2012r.),
- „W leśnych labiryntach” (2013r.),
- „Z życia lasu” (2014r.),
- „Eko – lada, czyli ekologiczne zakupy” (2015r.)
- konkurs literacki „I Ty możesz być Andersenem” na temat: „To był szczęśliwy dzień” i konkurs plastyczny „I Ty możesz być jak Leonardo da Vinci” na temat: „SZCZĘŚCIE” (2016 r.)
- konkursu na prezentację multimedialną „Dyslektycy są wśród nas - przegląd sylwetek słynnych osób z dysleksją”, konkursu literackiego „I ty możesz być Andersenem” (2017r.)
- „Od Homera do Tolkiena, czyli książka dawniej i dziś – po raz drugi” (2018 r.)
- „ Od Homera do Tolkiena, czyli książka dawniej i dziś” (we współpracy z Miejską Biblioteką Publiczną -2019)
- konkurs literacki pt. „Przyszło nam żyć w ciekawych czasach” (2021 r.)
- W ramach obchodów ETŚD odbyły się konkursy literackie dla uczniów i osób dorosłych:
- „Od gryziopórka do komputera”, „Jeden dzień z życia dyslektyka”, „Jak sobie radzę z ortografią”, „Moje zmagania z dysleksją”, „Drzewa mówią”, „Sen motyla”. Wyróżnione prace zostały wydane w specjalnej publikacji WOPTD.

Kolejnym ciekawym zadaniem była organizacja w 2005 roku „Festiwalu talentów”, podczas którego prezentowaliśmy różnorodne uzdolnienia osób z dysleksją. Staraliśmy się w ten sposób odkryć ich niezwykle talenty i twórczy potencjał. Ponadto w 2010 i 2011 roku we współpracy z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną zorganizowaliśmy spotkania literacko – plastyczne „Słowem malowane”, promujące czytelnictwo wśród dzieci w wieku przedszkolnym. Podczas spotkań znane osoby z naszego miasta czytały maluchom fragmenty swoich ulubionych książek, na podstawie których dzieci wykonywały rysunki stanowiące plastyczne inspiracje związane tematycznie z wysłuchanymi utworami. W 2010 roku odbył się konkurs fotograficzny „W zachwycie nad łąką” z wystawą pokonkursową nadesłanych zdjęć.

W 2013 roku współpracując z nami Kujawsko – Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli wraz z Biblioteką Pedagogiczną zorganizowało zajęcia dla dzieci i młodzieży z wykorzystaniem systemu interaktywnych mediów (tabletów, tablicy interaktywnej). W 2014 roku Biblioteka Pedagogiczna opracowała przewodnik bibliograficzny na temat dysleksji w oparciu o zbiory własne. Przeprowadziła również internetowe dyktando dla dzieci i dorosłych. W roku 2013 wspólnie z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną oraz w 2015 roku ze Szkołą Podstawowa nr 10 organizowaliśmy spotkania literacko- plastyczno – muzyczne „Zabawy ze słowem” dla uczniów szkoły podstawowej, przeprowadzone przez pana Jacka Cudnego, autora wierszy dla dzieci. Co roku w obchody włączają się lokalne media (prasa, radio, telewizja). Umieszczano w nich informacje o przebiegu ETŚD w naszym mieście. Członkowie oddziału biorą udział w programach radiowych i telewizyjnych.

Od 2005 roku ukazuje się okolicznościowa jednodniówka naszego Oddziału „Dys...kropek”, w której zamieszczane są artykuły specjalistów oraz nauczycieli, poświęcone teoretycznym i praktycznym problemom dotyczącym dysleksji rozwojowej, scenariusze zajęć. Nad jego stroną graficzną czuwała najpierw p. Anna Siatecka (SP 10), następnie p. Agnieszka Lewandowska (SP 10), a zawartość merytoryczną koordynowała p. Anna Zacharek (SP10) . W ramach obchodów ETŚD imprezy okolicznościowe organizowane były także poza Włocławkiem między innymi w Radziejowie, Lubrańcu, Lubieniu Kuj., Brześciu Kuj., Rypinie, Cyprianie i Osiecinach. Od kilku lat współorganizujemy z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną oraz SP nr14 konkurs „Ładne pisanie”, który cieszy się dużym zainteresowaniem uczniów i nauczycieli.

Niewątpliwie ważnym dla nas wydarzeniem było nadanie w 2008 roku , współpracującej z naszym oddziałem, pani Danucie Michalak (konsultanta z K-PCEN), tytułu „Honorowego Członka Polskiego Towarzystwa Dysleksji”. W roku 2013 to zaszczytne wyróżnienie wraz z symboliczną „Bursztynową różą” otrzymała także przewodnicząca naszego towarzystwa pani Iwona Sałacka oraz w 2016 roku skarbnik pani Teresa Wojciechowska.

Kilka lat temu powołaliśmy koordynatorów szkół do współpracy z Towarzystwem, co przyczyniło się do większej aktywności włocławskich placówek oświatowych w zakresie popularyzowania wiedzy na temat dysleksji. We wrześniu 2016 roku współorganizowaliśmy z Liceum im. M. Konopnickiej, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną oraz SP nr 10 spotkanie uczniów z dysleksją, na których poprzez różne formy wyrazu dokonywali oni prezentacji sylwetek sławnych dyslektyków. O podobnej tematyce rok później odbyło się spotkanie w Miejskiej Bibliotece Publicznej. Zaprezentowane zostały przez uczestników prezentacje multimedialne o słynnych osobach z dysleksją.

Oddział przeżywał też trudne chwile. Z naszego grona odeszły osoby, które aktywnie oddawały się pomocy dzieciom z dysleksją. Wśród nich jest pani Maria Retecka- wieloletni członek Zarządu Oddziału dbający o transparentność finansów, Mirosława Żbikowska- logopeda, terapeuta pedagogiczny, wiceprzewodnicząca Oddziału i Jolanta Adamczyk- poetka- logopeda, przez lata pięknszająca swoimi wierszami naszą gazetkę „Dyskropek”.

Podejmowane przez nas działania pokazują, że większe rozumienie istoty specyficznych trudności w czytaniu i pisaniu oraz problemów, z jakimi spotykają się uczniowie z dysleksją w sytuacjach szkolnych i życiowych, pozwala na stwarzanie im coraz lepszych warunków do ich pokonywania. Serdecznie zapraszamy specjalistów, nauczycieli, rodziców dzieci z dysleksją, a także sympatyków do czynnego udziału w pracach naszego stowarzyszenia. „Jeśli nie my, to kto?”

Opracowała Anna Zacharek (na podstawie tekstu pani Mirosławy Żbikowskiej, która zaprezentowała go na konferencji PWSZ we Włocławku).

„Każdy moment życia jest ciągłą przeszłością i przyszłością

I każde dziś jest ciągle wczoraj i jutro.” (C. K. Norwid)

W okresie pandemii pożegnaliśmy naszą koleżankę Mirosławę Żbikowską. Była ona wieloletnią wiceprzewodniczącą Włocławskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Dysleksji, osobą pracowitą i otwartą na ludzi. W naszej pamięci pozostanie jej niespotykane poczucie humoru. Odeszła od nas 12.04.2021r.

Elementy muzykoterapii w pracy z dziećmi.

Czym jest muzyka? Może po prostu niebem,

z nutami zamiast gwiazd? Muzyka jest nośnikiem emocji – bez niej świat, w którym żyjemy, byłby płaski i jałowy. Otaczając się dźwiękami, doświadczamy wpływu muzyki na nas samych. Kiedy ten wpływ jest pozytywny, kojący, jest to właśnie muzykoterapia.

Muzykoterapia – to forma psychoterapii, która wykorzystuje muzykę jako środek stymulujący rozwój dziecka i korygujący zachowanie. Wśród elementów składowych muzyki rozróżniamy melodię, rytm, puls, określoną barwę dźwięków i stopień ich głośności. Tradycje stosowania muzyki w terapii sięgają już czasów plemiennych, kiedy szaman w czasie rytuałów leczniczych stosował śpiew, grę na instrumentach i taniec. Muzyka jest motywatorem, który powoduje, że dzieci chętniej poddają się różnym oddziaływaniom terapeutycznym. Muzykoterapia jest jednym z elementów terapii kompleksowej, której celami są: ukierunkowanie ruchu, wyrobienie koncentracji uwagi, pamięci, wyobraźni, wyrobienie orientacji czasoprzestrzennej, samoregulacji psychoruchowej, przytłumienie neurotycznych elementów postaw lękowych, doskonalenie umiejętności samodzielnego rozwiązywania zadań życiowych, konstruktywne ukierunkowanie osobowości dziecka, a także rozbudzenie wrażliwości estetycznej.

Podstawowym środkiem oddziaływania w muzykoterapii jest dźwięk – muzyka, która często jest wyzwalaczem i katalizatorem przeżyć i emocji. Ze względu na techniki stosowane obecnie w muzykoterapii zasadniczo wyróżnia się podział na:

„muzykoterapię aktywną”, do której zalicza się oddziaływania angażujące „fizycznie” (jak śpiew, gra na instrumentach, ruch przy muzyce, improwizacja)

„muzykoterapię receptywną”, której podstawą jest słuchanie muzyki, relaksacja i wizualizacja.

Do działań terapeutycznych możemy wykorzystać dwa typy muzyki:

Muzyka relaksacyjna – jest to muzyka spokojna i łagodna, która powoduje zwolnienie akcji serca, ułatwia oddychanie, zmniejsza napięcie mięśniowe, obniża poziom hormonu stresów, zwiększa perystaltykę jelit i podnosi poziom limfocytów odpowiedzialnych za odporność organizmu.

Tego typu muzyki powinno się słuchać w pozycji leżącej lub siedzącej. Muzyka ta ułatwia działania plastyczne i czytanie książek. Służy do przekazania słowa (tzw. mówienie przy muzyce). Stosujemy ją do ćwiczeń oddechowych przy podwyższonym poziomie lęku, niechęci do ruchu, niesprawności ruchowej. Podczas muzyki relaksacyjnej stosujemy również "ruch izometryczny" (napinanie i rozluźnianie mięśni). Należy pamiętać, że do relaksu nie stosujemy muzyki z wokalizą.

Muzyka aktywizująca – działa pozytywnie na koordynację rytmiczno-ruchową, poprzez stosowane przy niej ćwiczenia oddechowe wpływa na poprawę postawy i dotlenienie organizmu oraz poprawę sprawności płuc, zwiększa napięcie mięśniowe. Muzyka ta wywołuje uczucie zadowolenia, radości.

Przy tego rodzaju muzyce nie powinno się spożywać posiłków, gdyż zwiększa ona szybkość jedzenia. Należy tu pamiętać, że aktywizujące działanie tej muzyki nie jest działaniem pobudzającym.

Działanie aktywizujące ma zmobilizować do ruchu, wykonywania różnych czynności. Pobudzenie natomiast daje efekt niepokoju psychoruchowego i agresji. Przykładem muzyki pobudzającej jest "techno".

Muzykoterapia jest jedną z form porozumiewania się z dziećmi, wspomaganie ich rozwoju. Elementy muzykoterapii należy stosować przede wszystkim na zajęciach z dziećmi o zaburzonej rozwoju społecznym, fizycznym, umysłowym. Ze względu na szczególną opiekę, jakiej wymagają dzieci z takimi zaburzeniami rozwojowymi, terapia poprzez muzykę ma na celu:

- ✓ usprawniać uszkodzone funkcje;
- ✓ stwarzać dzieciom warunki do łagodzenia agresji, zmniejszenia napięć psychofizycznych, odprężenia itp.

Terapia taka może mieć formę indywidualną lub grupową.

Muzykoterapia jest szczególną formą psychoterapii i jest uzupełnieniem podstawowego leczenia i profilaktyki muzycznej. Mówi się, że w przypadku dzieci, w każdej placówce powinien być zatrudniony muzykoterapeuta, który prowadziłby stale zajęcia tak jak np. logopeda. Nasze działania muszą być dostosowane do faktu, że stan psychofizyczny odbiorcy jest poprzeczką, której nie staramy się przeskoczyć w ciągu jednego dnia, ale na drodze ćwiczeń udowadniamy dziecku, że może ono więcej, tylko musi wykonać dodatkowe czynności.

Za prekursora polskiej muzykoterapii uważa się lekarza anesteziologii, profesora Uniwersytetu Łódzkiego, dr Macieja Kieryła, który jest twórcą Mobilnej Rekreacji Muzycznej (MRM).

MRM to uporządkowany układ ćwiczeń rytmicznych, ruchowych, perkusyjnych, oddechowych, wyobrażeniowych i relaksacyjnych stymulowanych muzyką. Układ taki może być stosowany indywidualnie lub grupowo zarówno w celu terapeutycznym jak i profilaktycznym.

Składa się on z pięciu etapów (OZURA)

Odreagowanie - klaskanie, tupanie, podskoki, gesty, krzyk.

Cel : - zmniejszenie napięcia psychicznego; wykonywanie kilku prostych, spontanicznych, dynamicznych ruchów oraz swobodna emisja głosowa zmniejszając napięcie mięśniowe, co prowadzi do obniżenia napięcia emocjonalnego; ćwiczenia te obniżają lęk i agresję; mogą być prowadzone bez podkładu muzycznego lub na tle szybkiej muzyki.

Zrytmizowanie - klaskanie, wykonywanie rytmicznych ruchów ciałem, maszerowanie.

Cel : - pogłębienie "odreagowania" , przy równoczesnym "uporządkowaniu" i zintegrowaniu grupy przez wytworzenie poczucia wspólnoty; stosuje się tu proste ćwiczenia, mniej dynamiczne i wolniejsze niż w I etapie, grupa wykonuje je wspólnie.

Uwrażliwienie - samodzielna gra na prostych instrumentach lub wyrażanie ruchem, gestem różnych stanów emocjonalnych ilustrowanych przez muzykę.

Cel : - pogłębienie percepcji muzyki, uświadomienie dzieciom ich własnych stanów emocjonalnych, uwrażliwienie na dynamikę, tempo, rytm itp.

Relaksacja - ćwiczenia oddechowe w pozycji leżącej lub siedzącej.

Cel : - pogłębienie odprężenia fizycznego i psychicznego; można stosować sugestię słowną spokoju, bezpieczeństwa i ciepła; często odnosi się to do przebywania wśród przyrody.

Aktywizacja - łagodna i dynamiczna.

łagodna - spokojne ćwiczenia w pozycji leżącej, przechodzenie do pozycji stojącej przez siad;

dynamiczna - ćwiczenia w tempie (mini aerobik).

Zwracamy uwagę na stopniowe podnoszenie się z pozycji leżącej. Pamiętajmy o ćwiczeniach oddechowych. Zakończenie - krótka rozmowa na temat odbytych zajęć.

Opracowała Joanna Karwat. Nauczyciel Szkoły Podstawowej nr 10 we Włocławku.

SCENARIUSZ ZAJĘĆ Z MUZYKOTERAPII

Scenariusz zajęć z muzykoterapii został opracowany w oparciu o Model Mobilnej Rekreacji Muzycznej - MMRM. Zajęcia przebiegają w pięciu wiążących się ze sobą etapach (O, Z, U, R, A):

1. Odreagowanie - O - (początek procesu redukcji wzmożonego napięcia psychomotorycznego, który kończy się nawet po zakończeniu zajęć)
2. Zrytmizowanie - Z - (integracja poprzez skoordynowany rytm i ruch)
3. Uwrażliwienie - U - (muzyczne, plastyczne, literackie itd.)
4. Relaksacja - R - (nauka różnych form odpoczynku)
5. Aktywizacja - A - łagodna i dynamiczna - (muzyczna, ruchowa - uzupełnienie rehabilitacji, korekta wad, ujawnianie zdolności twórczych)

TEMAT: Zabawy i ćwiczenia przy muzyce zmniejszające napięcie - psychofizyczne organizmu.

Cele zajęć:

- Redukcja napięć psychicznych i fizycznych organizmu.
- Tworzenie atmosfery bezpieczeństwa i akceptacji grupy.
- Poprawa samopoczucia dzieci.
- Wyrabianie poczucia pewności siebie.
- Usprawnianie techniki oddychania.
- Integracja dzieci.

Metody:

- zabawy integracyjne
- zabawy muzyczne z wykorzystaniem instrumentów perkusyjnych niemelodycznych
- relaks

Pomoce dydaktyczne: magnetofon, płyty z muzyką relaksacyjną, aktywizującą, instrumenty.

PRZEBIEG ZAJĘĆ

ODREAGOWANIE (muzyka szybka, dynamiczna)

Powitanie uczestników.

- ✓ Każde dziecko przedstawia się z wyklaskiwaniem swojego imienia (wybór pozycji leżącej, stojącej lub siedzącej)
- ✓ Dzieci chodzą w takt muzyki – jeżeli rytm jest ćwierćnotowy to maszerują , jeżeli słyszą (wysokie szybkie dźwięki) „ósemki”- lekko biegają na palcach, jeśli słyszą półnuty (wolne niskie dźwięki), chodzą na piętach.
- ✓ Słuchanie i naśladowanie przez dzieci odgłosów natury (ptaki, deszcz, wiatr)
- ✓ Ćwiczenia oddechowe /na tle spokojnej muzyki/.
 - pokaz prawidłowego oddychania (wdech nosem, wydech ustami)
 - wdech z równoczesnym uniesieniem jednej ręki do góry,
 - wydech – ręka miękko opada na dół
 - wdech – obydwie ręce do góry (skorygowanie postawy ciała),
 - wydech – ręce miękko opadają na dół.

ZRYTMIZOWANIE (muzyka w tempie marszowym)

- Wolne ruszanie barkami i głowami (może być przy akomp. instrumentu)
- Echo rytmiczne./Prowadząca klaszcze w dłonie podając prosty rytm. Wszystkie uczestnicy, jak echo powtarzają razem ten rytm.
- wydawanie głośnych okrzyków "hej" z jednoczesnym wyrzucaniem rąk do góry
- lekko uderzają palcami o palce (prowadzący określa to słowem "cicho"), następnie klaszczą (prowadzący określa to słowem "głośno") a na koniec głośno klaszczą i tupią
- Deszczyk"- rytmizacja gestykulacyjna w ruchu.

Pada deszcz- ręce nad głową, obniżają się i pokazują spadające krople- 4 razy.

Wieje wiatr-ręce nad głową- pokazanie gestów wiejącego wiatru- 8 razy.

Nagle błysk- klaśniecie prze sobą -1 raz.

Nagle grzmot- silne tupnięcie – 1raz.

Potem wyszła piękna tęcza- zataczanie koła od głowy ku dołowi -1 raz.

UWRAŻLIWIENIE

- Powtarzanie słów za prowadzącym i naśladowanie ruchem bez melodii, następnie z melodią
- Maszerowanie w kółeczko w rytm instrumentu

„Masaż”. Zabawa odprężająca w parach. Dziecko wykonuje masaż na plecach kolegi stosując ruchy wynikające z treści wiersza.

Idzie pani: tup, tup, tup, (na przemian uderzamy w plecy końcami palców)

dziadek z laską: stuk, stuk, stuk, (uderzamy jednym palcem)

skacze dziecko: hop, hop, hop, (uderzamy dłonią)

żaba robi długi skok. (uderzamy opuszkami palców w dwie odległe części pleców)

Wieje wietrzyk: fiut, fiut, fiut. (dmuchamy w szyję)

Kropi deszczyk: puk, puk, puk, (delikatnie stukamy wszystkimi palcami)

Deszcz ze śniegiem: chlup, chlup, chlup, (uderzamy dłońmi zwiniętymi w miseczki)

a grad w szyby: łup, łup, łup.(lekko uderzamy pięściami)

Świeci słońko, (ruchem okrężnym gładzimy dłonią plecy)

wieje wietrzyk, (dmuchamy we włosy)

pada deszczyk. (stukamy palcami)

Czujesz dreszczyk? (lekko szczypiemy w kark).

RELAKS (muzyka spokojna, łagodna)

elaks przy muzyce.

Prowadzący ściszym głosem opowiada o drodze do lasu z podkładem spokojnej, łagodnej muzyki, dzieci naśladowują niektóre ruchy natury, następnie dzieci kładą się, oddychają (np. wdychają zapach kwiatów leżąc na kocu), zamykają oczy i ruszają ręką do muzyki określając ją jako "wolną, spokojną".

ŁAGODNA AKTYWIZACJA (muzyka o wolnym tempie marszowym)

Spokojne uaktywnianie poszczególnych mięśni rąk i nóg.

„Energetyczne ziewanie”– uczestnicy delikatnie masują czubkami palców mięśnie twarzy w okolicy kości policzkowych i ziewają, przeciągają się.

Prowadzący mówi o chłodnym wietrze, słońcu i dzieci przeciągają się, ruszają ramionami siadają wygodnie i bez muzyki klaszczą wg swojego uznania a potem poruszają rękoma raz delikatnie, raz szybko.

Wierszem łatwiej i weselej

czyli rymowanki – wyliczniki i inne sposoby na zapamiętywanie szkolnych wiadomości

Jak zapamiętać trudne wzory matematyczne, zasady ortograficzne czy inne wiadomości z różnych przedmiotów? Może do pomocy użyć wiersza? Żartobliwe wierszyki, rymowanki, czasami śmieszne rysunki bardzo pomagają w nauce, a ich nauczenie się przychodzi dzieciom z łatwością. Żmudną naukę można przekształcić w zabawę, można będzie się uczyć przyjemniej i skuteczniej.

JĘZYK POLSKI

Sposób na zapamiętywanie przypadków w języku polskim:

Mianownik - Mama

Dopełniacz - Dała

Celownik - Celince

Biernik - Bańkę

Narzędnik - Na

Miejscownik - Mleko

Wołacz - O!

"U" czy "ó"?

Makówka, dachówka - przez ó pisz te słówka.

Wyjątek: zasuwka.

Kto kreskuje **-uje**,

Otrzymuje dwóje.

Stara rymowanka, przekazywana od kilku pokoleń, ułatwiająca zapamiętanie

kolejności liter w alfabecie:

Adam **B**abie **C**ebulę **D**aje

Ewa **F**igę **G**ryzie

Hanka **I** Janka **K**apuściane **L**iście **Ł**amią

Mama **N**óż **O**knem **P**odaje

Rysio **S**tasio **T**atko **U**ciekł **W**szyscy **Z**apłakani

MATEMATYKA

Kolejność wykonywania działań:

Moi drodzy przyjaciele,
najpierw w nawiasach liczymy wiele,
potem mnożymy i dzielimy,
a na koniec nam zostanie dodawanie i odejmowanie.

Utrwalanie tabliczki mnożenia:

Teraz idź do domu,
czołem, czuwaj, cześć,
8 razy 7 jest 56.

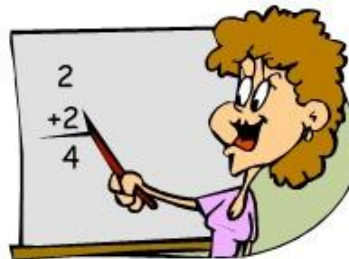
Gruszka jest dojrzała,
trzeba ją zjeść.

7 razy 8 jest 56.

Teraz ci to powiem:

kruki lubią sery.

8 razy 8 jest 64.

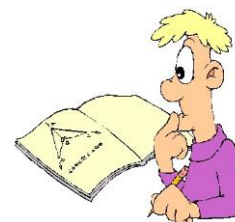
Rymowanka, która przypomina wzór na pole i obwód koła:

Jak to ładnie, pięknie brzmi:

obwód koła "dwa er pi" ($2r\pi$),

pole zaś "er kwadrat pi" ($r^2\pi$),

niech w pamięci zawsze tkwi

Sposób zapamiętania jednostek w matematyce przez stworzenie wizualnej przestrzeni,
która to zobrazuje. Tu jako przykład "Lokomotywa":

<https://www.bibliotekawszkole.pl/inne/gazetki/77/index.php>

OPOWIADANIA

„Niesamowity sen”- Adrianna Chrzanowska SP22

„Wyobraź sobie, że znalazłeś się w lesie, zafascynowałeś się jego urokami i ... „

Drogi Pamiętniczku, pewnego deszczowego dnia położyłam się na łóżku i zaczęłam wyobrażać sobie, że jestem w lesie. Las w mojej wyobraźni był bardzo niesamowity, piękny i jedyny w swoim rodzaju. Nagle znudziło mi się to wyobrażanie i postanowiłam poczytać książkę o lesie. Po jej przeczytaniu usnęłam. Śniło mi się, że byłam w lesie i bardzo dobrze bawiłam się z przyjaciółmi. Nagle niebo pociemniało, przyjaciele poszli do domu i zapomnieli o mnie. Sen zamienił się w najgorszy koszmar. Wilki wyskoczyły zza krzaków, a lisy i dziki otoczyły mnie pod drzewem. Strasznie się bałam i nie wiedziałam, co mam robić. Postanowiłam wspiąć się na drzewo i zaczęłam wołać o pomoc, jednak nikt mnie nie słyszał. Staralam się krzyczeć co raz głośniejsze i głośniejsze, ale to nic nie pomagało. Siedziałam na drzewie do wieczora aż w końcu wilki, dziki i lisy odeszły. Nagle pogoda poprawiła się i właśnie wtedy obudziła mnie mama. Zaczęła mówić, że to tylko zły sen i że kiedy miała tyle lat co ja, takie sny często się jej zdarzały. Kiedy wyrzłam przez okno była bardzo ładna pogoda, więc poszłam bawić się do lasu. I to koniec mojej historyjki, Drogi Pamiętniczku. Nie martw się niedługo będzie następna.

„ Wielkie drzewo”- Norbert Kurowski, Szkoła Podstawowa nr 20

„Wyobraź sobie, że znalazłeś się w lesie, zafascynowałeś się jego urokami i ...”

Pewnego dnia bardzo się nudziłem i postanowiłem wybrać się do lasu. Kiedy się już w nim znalazłem, odetchnąłem świeżym powietrzem . Mówiłem sobie, że jest tu pięknie. Słońce świeciło, a ptaszki śpiewały. Zauroczyłem się małą polanką, pobiegłem na nią. Stało tam wielkie drzewo z rozłożystymi gałęziami. Oparłem się o nie, a było mi tak przyjemnie, że w końcu zasnąłem. Śniło mi się coś wspaniałego. Kiedy się obudziłem było już bardzo ciemno. Nie wiedziałem jak dojść do domu. Kiedy płakałem stało się coś niesamowitego. Odezwał się pień, przy którym stałem: Dlaczego płaczesz?-Bo nie wiem jak wrócić do domu- odpowiedziałem przestraszony.-Nie martw się, pomogę ci. Ale jak? –zapytałem- Jestem królem lasu, mogę poprosić zwierzęta, żeby pomogły ci odnaleźć drogę do twojego domu – powiedziało drzewo z dumą w głosie. Bardzo ci dziękuję- odpowiedziałem. Drzewo zaszeleściło liśćmi i na pustej polanie zaczęły pojawiać się leśne zwierzęta. -Idź za nimi, a doprowadzą cię na skraj lasu, skąd trafisz już do domu.-Dobrze i jeszcze raz dziękuję. Poszedłem za zwierzętami, które doprowadziły mnie tam, gdzie powiedziało drzewo Kiedy już wróciłem do domu, opowiedziałem o wszystkim rodzicom. Ta historia zdarzyła się naprawdę i choć niektórzy mogą w nią nie wierzyć, dla mnie jest najprawdziwsza z prawdziwych.

„Moja niezwykła historia”- Dominika Wasielewska Szkoła Podstawowa w Cypriance

„Wyobraź sobie, że znalazłaś się w lesie, zafascynowałaś się jego urokami i...”

Pewnego słonecznego dnia wybrałam się do lasu na krótki spacer. Chodziłam wokół drzew i krzewów. Jego piękny wygląd mnie bardzo zafascynował, był bardzo kolorowy i wesoły. Po chwili zorientowałam się, że tak naprawdę nie wiem, gdzie się znajduję. Zaczęłam się rozglądać, ale wokół mnie znajdowały się tylko wysokie drzewa i pięknie ćwierkające ptaki. Nagle usłyszałam, że ktoś się zbliża, nie wiedziałam co mam zrobić, chciałam się schować za najbliższe drzewo, ale uświadomiłam sobie, że jeśli ten ktoś zna drogę do wyjścia z lasu, może mi pomóc.

Czekałam z niecierpliwością, aż zobaczyłam, że nie był to człowiek tylko mały pies. Byłam bardzo zaskoczona, ponieważ myślałam, że to ktoś inny. Na początku, gdy chciałam do niego podejść, zaczął uciekać. Zobaczyłam, że jest tak samo wystraszony jak ja. Cichym i spokojnym głosem zawołałam go, a on gdy zobaczył, że nie mam zamiaru zrobić mu krzywdy, podszedł do mnie. Postanowiłam zabrać go ze sobą do domu lecz nie wiedziałam, gdzie się znajduje. Nagle ujrzałam wielki i gruby pień, przypomniałam sobie, że gdy spacerowałam to przechodziłam obok niego. Wzięłam małego szczeniaka ze sobą i szłam w kierunku drzewa. Po krótkiej chwili zaczęłam odnajdywać drogę. Wydawało mi się, że jestem jeszcze daleko od mojego domu, ale idę właściwą drogą.

Okazało się, że nigdzie nie zabłądziłam tylko chodziłam wokół wysokiej góry. Bardzo się cieszę, że wybrałam się na ten spacer, ponieważ uświadomiłam sobie, że nawet najdrobniejszy element przyrody może nam pomóc. Od tej pory częściej wybieram się na takie spacerunki i wiem, że odnalazłam swojego najlepszego przyjaciela, na którego zawsze mogę liczyć, ponieważ mój kochany pies Kajtek zawsze mnie pocieszy, choć nie jest człowiekiem i nie może mówić. Zachęcam wszystkich do wybierania się na takie spacerunki i podziwiania piękna przyrody.

„Książka i możliwość czytania to jeden z największych cudów ludzkiej cywilizacji.”

Maria Dąbrowska

Jak oswoić bibliotekę szkolną?

Biblioteka to miejsce, o którym w moim rodzinnym domu mawiało się „skarbnica wiedzy”, „świątynia ciszy”. Brzmi patetycznie, prawda? Były to dla mnie bardzo enigmatyczne określenia, a jednocześnie tak fascynujące, że po szkole, którą uwielbiam nade wszystko, to właśnie biblioteka zajmuje szczególne miejsce w moim sercu.

Nieustannie urzeka mnie widok książek pieczołowicie ułożonych na półkach według przeróżnych kategorii. Książki, które przeszły przez wiele par rąk i zaczytanych oczu, by wrócić do swojej przystani na półce. Książki, które nadgryzł już ząb czasu oraz te, które właśnie rozpoczynają swoją biblioteczną przygodę, pachnące jeszcze farbą drukarską, których strony szeleszczą niczym świeży chrust. Ilekroć przekraczam próg biblioteki, to napływa fala wspomnień. Myślę wtedy o uczniach, których spotkałam na swojej drodze, o relacjach koleżeńskich w pracy, o dzieciach i dorosłych, których przyszło mi spotkać. Jesteśmy jak książki, każdy ma swoją historię, swoje doświadczenia, przeżycia, radości i smutki, własne bolączki i pasma sukcesów. Nieważne jednak, czy jesteśmy biedni czy bogaci, zdrowi czy chorzy, czy mamy dysleksję, dysortografię, zespół Aspergera, ADHD czy też inny zestaw cech, który nas wyróżnia, a niestety w mojej ocenie krzywdząco określany jest mianem dysfunkcji. Przecież książki, tak jak i ludzie, są różne, dlatego jestem zdania, że biblioteka to skarbnica i świątynia, w której każdy znajdzie część siebie.

Na przestrzeni lat spędzonych w zawodzie nauczyciela zaobserwowałam, że osoby posiadający opinię lub orzeczenie z poradni psychologiczno – pedagogicznej o posiadanej dysfunkcji niechętnie lub zdecydowanie rzadziej odwiedzają bibliotekę szkolną, a miejsce to kojarzy im się z obowiązkiem zachowania ciszy oraz przypomina o konieczności nauki, czytania lektur od deski do deski. Wszystko, co nazywamy obowiązkiem, nie kojarzy nam się przyjemnością, a zwłaszcza wtedy, gdy z tyłu głowy kołacze myśl, że „nie jestem idealny/idealna, wielu rzeczy nie wykonuję perfekcyjnie, popełniam błędy, gdy piszę, a litery skaczą jak oszalałe, gdy czytam, bo przecież mam „dys...funkcję”.

Aby odczarować bibliotekę i pokazać, jak twórcze może być to miejsce, przygotowałam lekcję biblioteczną w nowej odsłonie, która została wykorzystana przeze mnie w pracy dyplomowej na studiach podyplomowych z zakresu bibliotekoznawstwa. Oto moje pomysły na to, by każdy znalazł swoje miejsce w bibliotece. Pamiętajmy – każdy z nas jest wyjątkową książką!

SCENARIUSZ ZAJĘĆ EDUKACJI CZYTELNICZEJ

I. Temat: Biblioteka szkolna – Q & A – gra towarzyska

II. Poziom: klasy 4 – 8 szkoły podstawowej

III. Cele: Uczniowie utrwalają informacje o bibliotece szkolnej, jej zasobach oraz funkcjonowaniu

IV. Materiały dydaktyczne: pogadanka o bibliotece, instrukcja gry towarzyskiej, kartki z pytaniami

V. Metody pracy: podająca, praktyczna, aktywizująca

VI. Formy pracy: praca indywidualna, praca w plenum, praca w grupach

VII. Przebieg lekcji:

Część wprowadzająca:

1. Powitanie i sprawdzenie listy obecności
2. Określenie celów zajęć bibliotecznych, NaCoBeZu i zapisanie tematu w dzienniku

Część zasadnicza:

1. Pogadanka nauczyciela bibliotekarza, spacer po bibliotece
2. Podział na grupy
3. Przedstawienie tematyki i zasad gry towarzyskiej „Biblioteka szkolna – Q & A” (załącznik 1)
4. Gra uczniów w grupach (pytania załącznik 2)

Część podsumowująca:

1. Wspólne podsumowanie odpowiedzi na pytania

Załącznik 1

Drogi Czytelniku/Droga Czytelniczko!

Cieszę się, że odwiedziłeś szkolną bibliotekę, a to świetna okazja do rozmowy. Proponuję Ci zadanie, które być może Ci się spodoba i pozwoli na chwilę refleksji nad funkcjonowaniem szkolnej biblioteki

1. Zróbcie zbórkę klasową w formie koła na środku biblioteki/Podzielcie się na czteroosobowe grupy.

2. W pudełku po czekoladkach znajdują się pytania dotyczące naszej biblioteki. Czy wiesz o niej wszystko? A co wiesz o sobie jako czytelniku/czytelniczce?

3. Karteczki z pytaniami losujemy kolejno zgodnie z ruchem wskazówek zegara. Rozpoczyna najstarszy gracz.

4. Gramy dopóki starczy pytań lub czasu na lekcji ☺

Udanej zabawy!

Załącznik 2

Jak nazywa się nauczyciel biblioteki?	Jakie aktywności proponuje biblioteka szkolna? (np. koła zainteresowań)
Jak długo można „przetrzymać” książkę wypożyczoną z biblioteki szkolnej?	Z jakimi instytucjami współpracuje nasza biblioteka szkolna?
Z jakich pomieszczeń składa się nasza biblioteka szkolna?	Kto może korzystać ze szkolnej biblioteki?
W jakich godzinach czynna jest biblioteka szkolna?	Opowiedz o swojej ulubionej książce.
Jakie materiały są dostępne w bibliotece szkolnej?	Co podoba Ci się w naszej bibliotece szkolnej?
Ilu nauczycieli pracuje w naszej szkolnej bibliotece?	Co chciałbyś wprowadzić do pracy biblioteki szkolnej?

SCENARIUSZ ZAJĘĆ EDUKACJI CZYTELNICZEJ

I. **Temat: Biblioteka szkolna – co tu się dzieje?**

II. Poziom: klasy 4 – 8 szkoły podstawowej

III. Cele: Uczniowie poznają tajniki pracy w bibliotece szkolnej, uczą się organizacji prac porządkowych; integracja zespołu klasowego; kształtowanie umiejętności pracy w grupie

IV. Materiały dydaktyczne: pogadanka o bibliotece, instrukcja do ćwiczenia „Kontrola w bibliotece”, pusty regał, 30 książek, karty biblioteczne oraz karty zapisu do biblioteki (puste blankiety – kserokopie), lista 5 osób do zapisania w bibliotece, lista zadań do wykonania

V. Metody pracy: problemowa, praktyczna, aktywizująca

VI. Formy pracy: praca w plenum, praca w grupach

VII. Przebieg lekcji:

Część wprowadzająca:

1. Powitanie i sprawdzenie listy obecności
2. Określenie celów zajęć bibliotecznych, NaCoBeZu i zapisanie tematu w dzienniku

Część zasadnicza:

1. Pogadanka nauczyciela bibliotekarza na temat zadań wykonywanych w bibliotece szkolnej.
2. Nauczyciel wyznacza 3 osoby (w drodze losowania lub samodzielnego zgłoszenia się uczniów), które mianuje „Kierownikiem Biblioteki”, pozostali uczniowie są podległymi im pracownikami.
3. Nauczyciel odczytuje treść listu oraz przekazuje listę zadań (załącznik 1) oraz potrzebne materiały: długopisy, listę czytelników do zapisania w bibliotece (załącznik 2), blankiety kart książki, blankiety kart zapisu do biblioteki (załącznik 3):

Szanowni Kierownicy Biblioteki!

Za 20 minut zawitam do Państwa biblioteki w celu kontroli bieżącego wywiązywania się z obowiązków porządkowo – organizacyjnych w bibliotece szkolnej, takich jak: alfabetyczne ułożenie zasobów bibliotecznych w zbiorach, posiadanie kart bibliotecznych przez wszystkich użytkowników biblioteki. Przypominam, że każda z pozycji bibliotecznych musi być opatrzona kartą katalogową, a estetyka ekspozycji zbiorów bibliotecznych jest czynnikiem wysoce istotnym. Jednocześnie informuję, że w przypadku stwierdzenia w czasie kontroli nieprawidłowości, będę zmuszony do zamknięcia Państwa placówki.

Z poważaniem,

Dyrekcja

Część podsumowująca:

1. Kontrola Dyrekcji Biblioteki
2. Podsumowanie zadania, dyskusja, wnioski

Załącznik 1

Lista zadań do wykonania w bibliotece:

1. Sprawdźcie czy wszystkie książki mają kartę książki? Jeśli nie, uzupełnijcie te braki.
2. Zadbajcie o czystość regału bibliotecznego.
3. Ułóżcie książki w porządku alfabetycznym, według nazwisk autorów.
4. Zapiszcie nowych czytelników do biblioteki (ich dane znajdują się na oddzielnej liście)
5. Uporządkujcie stanowisko pracy bibliotekarza.

Załącznik 2

Lista czytelników do zapisu:

1. Maria Jurek, ul. Modrzewiowa 4, 99-005 Avonlea, ur. 12.03.2007, klasa VII d
2. Feliks Krzos, ul. Kocie Łapy, 87 – 999 Zielone Wzgórze, ur. 25.09.2011, klasa III e
3. Inga Max, ul. Policyjna 8, 66-533 Bullerbyn, ur. 19.12.2009, klasa Va

Katarzyna Świecik, nauczyciel bibliotekarz w Szkole Podstawowej nr 10 we Włocławku

WARSZTATY TERAPEUTYCZNO-TWÓRCZE DLA DZIECI Z DYSLEKSJĄ

WARSZTATY TERAPEUTYCZNO-TWÓRCZE - DRZEWO

Cele:

- poznanie różnorodności świata drzew
- pobudzanie i rozwijanie wyobraźni
- trening komunikacji
- rozwijanie zdolności manualnych
- ćwiczenie mięśni palców i dłoni
- forma drzewa jako symbol i metafora
- ćwiczenie koncentracji uwagi
- pobudzanie do pracy twórczej
- relaks i radość z pracy twórczej

Uczestnicy: Dzieci, młodzież z trudnościami w uczeniu się

Miejsce: Sala, pracownia, klasa lekcyjna

Materiały: Arkusz brystolu, ołówki, kartki papieru, fotografie drzew, biały papier, gazety, czarnybryst 1 /35x50cm/, nożyczki, klej

Czas: 120 minut

Przebieg:

Część I – Wprowadzenie

1. Powitanie - „Drzewo dłoni” – odrysowywanie dłoni na arkuszu brystolu – wspólne stworzenie formy drzewa
2. Rozmowa kierowana na temat różnorodności świata drzew. Przypomnienie baśni, przysłów o drzewach. Wypisywanie i odczytywanie nazw drzew znanych uczestnikom.
3. Pokaz fotografii drzew – porównywanie kształtów, omówienie miejsc występowania
4. Zabawa „Rozmowa drzew”. Uczestnicy w parach opowiadają sobie wymyśloną historię drzewa.
5. Zabawa ruchowa „Od ziarna do drzewa”. Uczestnicy w wyobraźni stają się nasionem drzewa. Nabierają energii, wypuszczają korzenie, młody konar. Rosną. Stają się dużym mocnym drzewem. Wyobrażają sobie jakim są drzewem, gdzie rosną, jak reagują na wiatr, deszcz, słońce...

Część II – Działanie plastyczne

Działanie plastyczne polegać będzie na zilustrowaniu „swojego” drzewa, pracując metodą wycinanki /wydzieranki z białego papieru (gazety). Wyciętą formę drzewa uczestnicy nakleją na czarne tło.

Prowadzący warsztaty wcześniej prezentuje możliwości, jakie daje praca polecaną metodą.

Zachęca do zabawy wyciętymi elementami do momentu uzyskania satysfakcjonującej kompozycji.

Prezentacja i omówienie prac

Siedząc w kręgu, uczestnicy prezentują swoje kompozycje. Każda praca zostaje krótko omówiona.

Zakończenie

Podziękowanie za wspólna pracę i pożegnanie

Rysunki zamieszczone w „Dyskropku” pochodzą z google grafiki